

Ezer apró cikk

Alakulásának huszadik évfordulóját ünnepli a Szarvasi Műanyagfeldolgozó és Játékkészítő Ktsz

Kezdetben volt a fodrászat

1950. őszén több alkalommal is tartottak gyűlést Szarvason a fodrász kisiparosok. Mindegyiken szó volt a szövetkezet megalakításáról. Az indítványt azonban többször is elvetették, talán éppen az újtól, a szokatlantól való félelem miatt.

A következő év első hónapjában azonban már a helyi párt-szervezet is segítette, és az átgondoltabb, alaposabb szervező munka eredményeként 1951. március 24-én tizennégy szarvasi fodrász kimondta a Szarvasi Fodrász Kisipari Szövetkezet megalakítását. Elnöknek Illés Pétert választották.

Pár nap múlva, április 4-én három férfi és egy nő részleg nyílt meg Szarvason, mindegyik két műszakban dolgozott. Nem volt más vagyonuk, felszerelési tárgyak az, amit ők maguk adtak össze. Mégis: már az első napokban „jól ment a bolt.” S ami szintén nem lényegtelen: a maszek-korszakot (amikor bizony néha éjjel-nappal kellett dolgozni) felváltotta a nyugodt, egyenletes munkarend.

Az akkori alapító tagok közül többen már nem élnek, jónéhányan pedig évek óta nyugdíjasok. Innen ment például nyugdíjba Búzás Gyula, Fabó János és Szappanos Sámuel, most is a ktsz dolgozója Szloszjár Ferenc. Addig azonban, amíg a tizennégy fodrász által megalakított szövetkezetből ezernyi hasznos apróságot gyártó műanyagüzem lett, sok víz folyt le a közei Kőrösön...

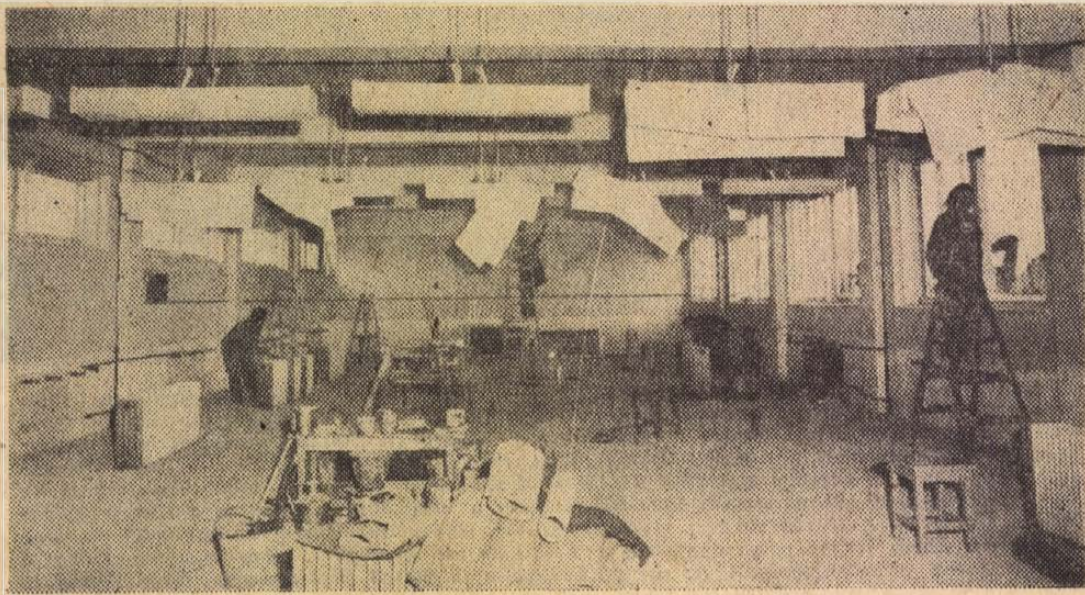
Hat évig csak szolgáltatás

Az átalakulások, átszervezések sora 1952-ben kezdődött, a fényképezés „betársulásával”. A következő két év alatt a szövetkezetnek fodrászrészlege nyílt Békésszentandrás, Csabacsüdön és Kondoroson is. Ot év alatt az egy főre eső szolgáltatás értéke is kétszer akkora lett, mint induláskor. És ezért dícsért illeti a szorgalmas szarvasi fodrászokat, fényképezőket.

Borotválni, haját vágni, vagy fényképezni azonban évtizedeken keresztül is azonos módszerekkel kell. Egy idő után a terület „telítődik”, a munka intenzitása sem fokozható már; így ha egy szövetkezet csak szolgáltatással foglalkozik, nem tud tovább fejlődni. Azt, hogy „hogyan tovább?”, nem is volt nehéz megállapítani, csak „át kellett nézni” valamelyik másik szarvasi ktsz-hez. A megoldás nyilvánvaló volt: a szolgáltató tevékenység mellett rá kell térni az ártermelésre is. Majdnem hat évvel az alakulás után került erre sor.

Papírdoboz, szita

Újabb névváltozás következett. Ezúttal Szarvasi Dobozkészítő és Szolgáltató Ktsz lett a cég neve, s ahogyan az elneve-

Utolsó simítások az új üzemépület emeletén

zés is mutatja, dobozokat, papírcsökköket kezdtek gyártani. Eleinte mindössze tizen foglalkoztak dobozgyártással, ráadásul eléggé kezdetleges körülmények között. Nehezítette a helyzetet az a tény is, hogy nem volt Szarvason elég szakember. „Szegény ember vizzel főz”: Pestről hozattak hozzáértőket, igyekeztek minél jobban megtanulni tőlük a szakmát, majd pedig továbbfejlesztani üzemüket. Ma nem kevesebb, mint 50–60 tonna papíryanagot dolgoznak fel havonta, dobozaikba például a Tisza Cipőgyár tornacipót, a szentesi Kontakta villanykapcsolót, a Gyomai Házipari Szövetkezet pullóvert, kesztyűt csomagol.

A dobozok fedelére gyakran kerül egy-egy kép vagy más díszítés. Ezt is „házon belül” csinálják, mégpedig az úgynevezett „szitaüzemben”. Ez a részleg nem sokkal a dobozüzem után indult be, és ugyanazt csinálja, mint egy nyomda, csak másképp. Nevét egyébként onnan kapta, hogy a minta olyan, mint a szita: ahol kell, ott átengedi a rákent festéket. Azért célszerű egyébként ezt a kezdetlegesnek tűnő (s fizikailag eléggé fáradságos) megoldást alkalmazni, mert kis szériákról van szó; egy nyomda ilyen keveset nem is vállalna el.

A műanyag – társasjátékkal kezdődött

A dobozüzem és a szitaüzem most már lehetőséget adott arra, hogy a ktsz ízléses, színes fedelű dobozokkal, valamint társasjátékokkal is megjelenjen a piacon. A társasjátékokhoz azonban bábuk figurák is kellenek. Ismét az „önellátás” miatt vetődött fel, hogy azokat műanyagból kellene gyártani. Az ötletet tett követte, és 1960-ban megjelentek első fröccsöntött műanyagtermékeik: dobókockák, sakk- és társasjáték figurák. Ettől kezdve az árbevétel legnagyobb részét ez a korszerű, és még mindig nagy léptekkel fej-

lődő üzemszám „hozta”. Olyannyira, hogy az alapító fodrászok 1964-ben ki is váltak. Ugyanebben az évben elnyerte a ktsz a megtisztelő Kiváló Kisipari Szövetkezet címet. 1965. január 1-től viselik mostani nevüket, azóta nevezik őket hivatalosan is műanyagiparágának.

Az „átminősítés”, a profil megváltozása óta a ktsz létszáma is, jövedelme is ugrásszerűen nőtt. 1965-ben már 132 dolgozót foglalkoztattak, a termelési érték pedig meghaladta a 11 milliárd forintot.

Folytatás eredményekkel és buktatóval

Pedig az út nem volt könnyű, sok anyagmozgatási és más szervezési problémával kellett megküzdeni. A műszaki színvonal emeléséhez pedig meg kellett teremteni a személyi feltételeket.

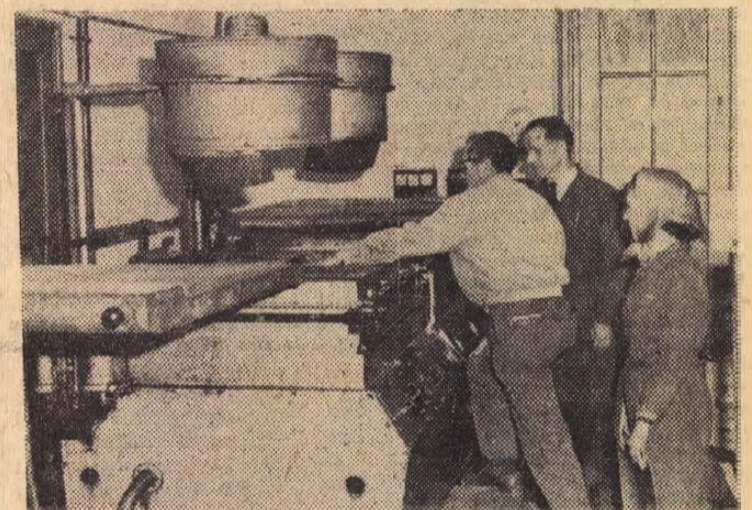
Ez meg is történt. Hódási Ferenc vegyész-mérnök 1965-ben került a vállalatához (6 a műszaki vezető), egy év múlva pedig még egy műszaki embert alkalmaztak: Regős István üzemmérnököt. A szakmai irányítás tehát képzett, hozzáértő kezekbe került.

Nehezítette viszont a szövetkezet helyzetét az a visszaélés-sorozat, melyet a ktsz néhány vezetője ebben az időszakban követett el. A vétkesek az okozott anyagi kárért megkapták büntetésüket. Valójában azonban ez a büntény erkölcsileg is sokat ártott a szövetkezetnek, hiszen

rontotta a hírnevét ország-világ előtt.

Megháromszorozódott a termelés

Amikor a visszaélés napvilágra került, hónapokig elnök nélkül maradt a szövetkezet. Nem

A korszerű vákuumformázó gép, mely többek között műanyag csempéket is gyárt

volt könnyű az „újaknak”, Stefancsik Pál elnöknek és Koffán Jenőné főkönyvelőnek. Mellettük álltak azonban a szövetkezet dolgozóit, akik mindvégig elfeltették a manipulációkat, s becsületes, szorgalmas munkájukkal alapot teremtettek a további eredményes munkához.

Új, korszerű gépek vásárlása, üzembe helyezése és gazdaságos kihasználása — jalen így lehetne összefoglalni az ezután következ-

ző időszak feladatait. 1970-re az állóeszközök értéke megduplázódott: nemcsak a műanyag-részlegben, hanem a dobozüzemben is háromszorosára, 36,6 millió forintra, a dolgozók létszáma pedig 171-ről 378-ra emelkedett.

A szövetkezet jelenlegi munkájában nagy szerepet tölt be az állandó piackutatás, az újabbnál újabb áruk gyártása, forgalomba hozatala. Tollaslabda-ütőtől felfújható vállfáig, a habverő nyelétől a széklábdugóig nagyon sokféle műanyagáru gyártanak, de nem csökkent a dobozüzem, valamint a szitaüzem részleg jelentősége sem.

Új épület, új gépekkel

Városrendezési okokból rövidesen megszűnik az Árpád utcai telephely. A termelés most már egy helyre koncentrálódik, a Kossuth utca 68–70 alá. Nemrég készült el egy emeletes üzemépület, már — egyik képinéző is látható —, az utolsó simításoknál tartanak.

A IV. ötéves tervben a Kossuth Lajos utcai telepen egy újabb kétszintes üzemépületet, valamint szociális helyiségeket is terveznek. Az építkezés költségei meghaladják a 3 milliót, az ide helyezendő gépek 4,8 millióba kerülnek.

Hogy ezek a gépek milyen já-

tékok, használati tárgyak ezreit fogják gyártani, ma még nem lehet tudni. A Szarvasi Műanyagfeldolgozó és Játékkészítő Ktsz mindenesetre továbbra is rugalmasan, a mindenkori piaci igényeknek megfelelően állítja össze termékeinek a listáját. Szeretné, ha ezernyi apró árucikk, tíz- vagy százezernyi ember életét tenné kényelmesebbé, cészerűbbé.

Termékeink

Fröccsöntött termékek

CSÖVÉGDUGÓK
LÁBELLIK, PAPUCSOK
BÚTORIPARI ALKATRÉSZEK
JÁTÉKOK
MŰSZAKI CIKKEK stb.

Vákuumformázott termékek

MŰANYAGCSEMPÉK
SZERSZÁMDOBOZOK
WC-ÜLŐKÉK
TÁRSASJÁTÉKOK stb.

Műanyagfóliából előállított termékek

Poliétilén tasakok, zsákok (nyomással vagy anélkül)
Reklámszatyrok PVC- és poliétilén fóliából
PVC-ponyvák (mezőgazdasági célokra, épületek téliesítésére, géptakaróknak)

Műanyag papucsok

különböző színekben, szellős kivitelben.
MAPPÁK, LEVÉLTÁRCÁK
BORÍTÓK
HATÁRIDÓNAPLÓK
REGISZTEREK
Egyéb reklámeszközök

Dobozok

nyers és igényesebb kivitelben, a legkülönbözőbb célokra (papucs, cipő, ing, játék csomagolására).
Fűzött és stancolt dobozok.

Havonta 50 tonna papírt dolgoz fel a dobozüzem

